

Universitatea Danubius din Galați
Departamentul pentru Învățământ la Distanță și cu Frecvență Redusă

O introducere privind educația de tip hibrid¹

Conf.univ.dr. Alina Nuță, Universitatea Danubius, Galați

Conf.univ.dr. Andy Pușcă, Universitatea Danubius, Galați

2020

Galați

1

The paper is licensed under [Creative Commons BY-NC-SA 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Această lucrare, O introducere privind educația de tip hibrid, e o traducere si adaptare a lucrării *An Introduction to Hybrid Teaching* dezvoltat de Center for Excellence in Learning and Teaching (CELT) , Iowa State University , 2020 <https://www.celt.iastate.edu/wp-content/uploads/2020/06/hybridteachingworkbook.pdf>

Cuprins:

- 1. Ce este educația de tip hibrid?*
- 2. Avantajele educației de tip hibrid*
- 3. Instrumente*
- 4. Tehnici pentru asigurarea maximizării implicării studenților*
- 5. Organizarea/structurarea grupelor și activităților*
- 6. Planificarea cursului în format hibrid*
- 7. Ghid de planificare pas cu pas*
- 8. Tips and triks for ... teachers*
- 9. Cum să eșuezi în educația de tip hibrid...dar, mai bine, NU!*

O introducere privind educația de tip hibrid

Conf.univ.dr. Alina Nuță, Universitatea Danubius, Galați

Conf.univ.dr. Andy Pușcă, Universitatea Danubius, Galați

1. Ce este educația de tip hibrid?

Educația de tip hibrid² combină învățarea tradițională, față în față (F2F), cu învățarea online, mijlocită de tehnologie, într-un mod integrat, preponderent online. Spre deosebire de învățarea de tip „*blended learning*” care se referă la variante de educație care, pe langa sistemul tradițional, adaugă unele elemente de educație online (în special de comunicare asincronă), „*hybrid education*” integrează componentele educației online într-o măsură mult mai mare (cel puțin 50% dintre activități se desfășoară online), iar comunicarea sincronă de timpul videoconferințelor este o componentă esențială. Mai jos, redăm sintetic caracteristicile cele mai importante ale celor 4 tipuri de învățare/educație:

Sursa: <https://www.celt.iastate.edu/wp-content/uploads/2020/06/hybridteachingworkbook.pdf>

² <https://www.celt.iastate.edu/wp-content/uploads/2020/06/hybridteachingworkbook.pdf>

2. Avantajele educației hibrid:

- Flexibilitate (studenții pot interacționa F2F sau online cu cadrele didactice și cu studenții)
- Combină interacțiunea/feedback-ul imediat, specific sălii de clasă tradiționale cu intervențiile suplimentare/decalate/documentate/aprofundate, posibile în sistemul online
- Învățarea independentă (studiul independent specific formelor de învățământ ID și IFR barat pe materiale didactice) conduce la colaborare inovativă, explorare continuă, dezvoltarea competențelor digitale;
- șanse egale de participare activă la activități pentru toate tipurile de indivizi (extrovertiți-introvertiți);
- Accesibilitate (studenții pot lucra, pot locui într-o altă localitate decât cea în care studiază)

Scop: depășirea nivelului pasiv al implicării studenților și trecerea de la activitățile de citit, privit, urmărit la angajare activă din partea studenților (individual sau în grup) în procesul de învățare.

3. Instrumente:

Planificare: activitatea de planificare și etapizare a activităților online și offline este crucială

Integrare: integrarea activităților offline cu cele online pentru a menține studentul mereu conectat la conținutul educațional/profesor/colegi

Interacțiune: conectarea studenților la activitățile instructiv-educative și colegi pentru a fi motivați să învețe și să evolueze.

4. Tehnici pentru asigurarea maximizării implicării studenților³:

- *Utilizarea claselor virtuale sincrone de tipul videoconferintelor* - care oferite studenților pot economisi timp prețios, înainte afectat prelegerilor tradiționale, care poate fi utilizat pentru munca colaborativa, rezolvarea de probleme, planificare si aplicarea cunoștințelor în contexte noi
- *Crearea nevoii de a ști/cunoaște* – un model antrenant de învățare pe bază de proiecte autentice, relevante pentru studenți care înțeleg că trebuie să lucreze online sau offline; utilizarea învățării pe bază de jocuri, metecogniție⁴ (realizarea de activități cu caracter autonom de tip metacognitiv, care încurajează studentul să-și organizeze munca, să-și administreze resursele, să-și dezvolte strategii metacognitive)

³ <https://www.codlearningtech.org/PDF/hybridteachingworkbook.pdf>

⁴ <http://inovatie.numeris.com.ro/E.Noveanu-Metacognitie.pdf>

- *Stabilirea de obiective SMART* (specifice, masurabile, accesibile, relevante si încadrate în timp), *centrate pe student*, astfel încât studenții să devină agenți ai învățării, nu destinatari pasivi, crearea unei conexiuni personalizate cu obiectivele învățării.
- *Diferențierea/ adaptarea/ individualizarea instrucțiunilor în mediul online* - utilizarea activităților online pentru a răspunde nevoilor individuale ale studenților pentru corectarea unor erori, dezvoltarea unor teme de interes, etc;
- *Utilizarea altivităților de tip mobile learning* - Lieberman's (2019) a declarat că: „Dincolo de funcția sa de instrument de clasă, tehnologia mobilă este conductă principală pentru experiențele de învățare ale unor studenți”. Utilizarea de către profesori a unor aplicații mobile ca parte a mediului de învățare și adaptarea LMS la interfața versiunea pentru mobil , indiferent de locul în care se află participanții este un aspect important al educației hibride.

5. Organizarea/structurarea grupelor și activităților:

- Cursuri/prezentări offline completate de activități de evaluare online (discuții/forumuri/teste/teme)
- Prezentări voicecover PowerPoint ori video-prezentări combinate cu activități față în față cu grupe de studenți și discuții;
- Proiecte online realizate de grupuri mici de studenți, postate pe forumuri pentru dezbateri și revizuire, urmate de prezentare acestora F2F în sala de curs/seminar
- Orar de tip hibrid: perioade/module F2F urmate de perioade/module online, sau invers sau combinarea dintre o săptămână F2F și o săptămână online

6. Planificarea cursului în format hibrid:

Este nevoie ca cerințele transmise studenților online să fie potrivite pentru rezolvarea online, iar cerințele transmise în varianta F2F/onsite să fie potrivite pentru acest mediu de învățare. Cea mai grea parte a predării în sistem hibrid este de a afla cum să se integreze cele două experiențe pentru a se valorifica și amplifica reciproc. Toate materialele de învățare și activitățile trebuie adaptate mediului online sau offline în care vor fi folosite.

Câteva întrebări și teme de gândire (University of Wisconsin-Milwaukee, 2015):

1. Ce trebuie să știe studenții la final? Examinați în mod critic obiectivele de învățare.
2. Cere dintre obiective ar fi atinse mai bine online și care offline?
3. Învățarea în sistem hibrid nu e doar o problemă de transfer a unei părți din cursul tradițional pe o platforma, ci implică dezvoltarea de activități de învățare online provocatoare și antrenante care completează activitățile față în față. Ce tipuri de activități vor trebui utilizate în acest scop?

4. Discuția online asincronă este adesea o parte esențială a cursurilor hibride. Ce oportunități noi de învățare vor apărea ca urmare a utilizării unei discuții asincrone? Ce provocări anticipați în utilizarea discuțiilor online? Cum le-ați aborda?
5. Cum vor fi integrate componentele față în față și online într-un singur curs? Cum se va lucra în feedback-ul pe fiecare componentă și cum îl va susține pe celălalt?
6. Când lucrează online, studenții au frecvent probleme ce țin de programarea muncii, de gestionarea timpului lor și de înțelegere a implicațiilor modulului de parcurgere a învățării. Ce intenționați să faceți pentru a vă ajuta studenții să abordeze aceste probleme?
7. Cum veți împărți timpul petrecut între cele două medii de învățare?
8. Ce mijloace veți folosi pentru a evalua munca elevilor în fiecare dintre aceste două componente?
9. Cum vor fi familiarizați studenții cu mediul de învățare online, cu tehnologiile online, cu platforma de elearning?
10. Cum veți evalua volumul de muncă al studenților în comparație cu cel de la o clasă tradițională?

7. Ghid de planificare pas cu pas:

Pasul 1: Porniți de la bază!

Fiecare curs, indiferent de format, are o descriere a cursului, scopuri și obiective. Acestea furnizează imaginea generală a cursului și ar trebui să conducă întregul proces de dezvoltare a cursului, de la motivul pentru care există la ceea ce ar trebui să știe și să facă studenții până la sfârșitul acestuia.

Pasul 2: Planificați evaluările!

Stabiliți ce evaluări semnificative veți folosi pentru a permite elevilor să demonstreze stăpânirea obiectivelor de învățare. Acestea ar trebui să fie principalele evaluări sumative (proiecte, portofolii, teste etc.), precum și cele mai mici, formative (teme, discuții etc.). Nu trebuie să le creați încă; puteți planifica pur și simplu cum vor fi și ce veți cere elevilor să facă.

Pasul 3: Creați o hartă/schemă a cursului

Acum sunteți familiarizați cu obiectivele generale ale cursului și cu modul în care veți evalua învățarea elevilor. Acum puteți începe să stabiliți cum vor ajunge studenții de la începutul cursului până la atingerea obiectivelor finale. Creați o diagramă (harta cursului, tabel, schemă etc.) care să secvențieze care vor fi unitățile / modulele, ordinea în care ar trebui să meargă și ce resurse și activități intenționați să le furnizați pe parcurs, în cadrul fiecărui modul.

Pasul 4: Planificați activitățile

Identificați activitățile care valorifică punctele forte ale fiecărui mediu (online sau față în față) și includeți-le pe schema cursului. (Notă: Deși următoarele activități pot funcționa mai bine într-un cadru față de altul, mai multe se vor adapta la ambele medii.)

F2F se potrivește în special pentru:	Online se potrivește în special pentru:
• Acordarea sprijinului social • Comunicarea nonverbală • Definirea sarcinilor/cerințelor • Negocierea așteptărilor și responsabilităților • Diagnosticarea problemelor conceptuale ale elevilor și furnizarea de feedback imediat • Brainstorming • Joc de roluri • Demonstrația competențelor psiho-motrice ale elevilor/studenților	• Susținerea coeziunii grupului, colaborării și sprijinului • Participare mai largă la discuții • Analiză critică • Învățare și practică în ritm propriu • Teste de autoevaluare cu feedback • Teste de autoevaluare/evaluare de tip grilă, completare, etc

Pasul 5: Creați / găsiți conținut

Dezvoltarea conținutului online este partea ce mai consumatoare de timp a proiectării unui curs hibrid. Planificați, deci, ceva mai mult timp pentru dezvoltarea cursului în acest pas.

Veți crea sarcini, veți găsi resurse, veți decide asupra lecturilor, veți scrie programa/fișa disciplinei etc. Decideți care sunt toate materiale de curs, ordinea în care vor fi parcurse și stabiliți locul corespunzător în cadrul cursului.

Este posibil să puteți utiliza sau adapta activități și resurse pe care le-ați folosit anterior la alte cursuri. Dacă decideți să faceți acest lucru, fiți foarte atenți să se integreze bine cu restul.

Pasul 6: Asigurați calitatea!

În acest moment, ar trebui să aveți o „schiță” completă de finalizare a cursului, pe care să o puteți edita/corecta/îmbunătăți.

Luați în considerare următoarele opțiuni pentru acest pas:

- Aveți colegi de facultate/școală (de preferință, cei care au predat cursuri online sau hibride în trecut) și rugați-i să se uite la cursul dvs.
- Accesați online și găsiți câteva liste de verificare de calitate care se aplică în mod specific cursurilor hibride și folosiți-le pentru a vă „ad-nota” cursul.
- Discutați cu unii dintre studenții dvs. actuali și rugați-i să vă ofere feedback cu privire la descrierea cursului.

- Dacă este posibil, pilotează cursul cu unii studenți dispuși sau colegi de facultate care să îți ofere feedback scris.

- Oricare ar fi contextul, nu săriți peste acest pas! Mai ales dacă este pentru prima sau a doua oară când dezvolți un curs hibrid, trebuie să parcurgi acest proces de revizuire a calității.

8. Tips and tricks for ... teachers

1. Take it easy!

- Experimentați și învățați pe măsură ce parcurgeți drumul. Nu vă fie teamă de tehnologiile necunoscute

- Păstrați tehnologia în varianta simplă pentru a evita transformarea cursului într-un coșmar și adăugați treptat alte tehnologii mai avansate.

- Amintiți-vă că, pe măsură ce creșteți semnificativ numărul de sarcini și oportunități de feedback, vă puteți crește și volumul de muncă.

2: Focus on design, not technology

- Reexaminează critic scopul și obiectivele cursului și analizează cu atenție cum să le atingeți în mediul hibrid.

- Dezvoltă noi activități de învățare care valorifică punctele forte ale mediilor de învățare online și față în față.

- Evitați tendința de a încerca să acoperiți o cantitate excesivă de material și să aveți prea multe activități în cursul re proiectat, rezultând un „curs și jumătate”.

- Nu supraîncărcați cursul: activitățile online durează mai mult decât credeți.

- Concentrați-vă planificarea pe integrarea componentelor online și față în față. Conectarea a ceea ce se întâmplă în clasă cu ceea ce este studiat online este esențială, astfel încât instructorii să nu ajungă să predea două cursuri paralele, dar neconectate.

- Examinați exemplele de cursuri hibride disponibile pentru a vă gândi la diferite activități de lucru în clasă / online și la implicațiile acestor activități pentru planificarea inițială.

3. Use resources already available

- Căutați conținut deja creat pe site-uri web specifice disciplinei.

- Căutați MERLOT, Open Education Resources (OER)⁵, LinkedIn Learning, Educause, University of Central Florida's (UCF) Center for Distributed Learning (CDL) Teaching Online Pedagogical Repository (TOPR) și alte site-uri web de educație emblematică.

- Căutați conținut disponibil online, în special la cursurile de nivel inferior.

- Folosiți resurse de ajutor online, cum ar fi facilitarea muncii în grup, gestionarea forumurilor de discuții etc.

4. Don't go it alone

- Discutați și primiți sfaturi / feedback de la instructori de cursuri hibride cu experiență.

- Discutați problemele și progresul cu colegii, indiferent dacă utilizează sistemul hibrid sau nu.

5. Manage your students' expectations

- Explicați și justificați în mod clar și repetat formatul cursului hibrid și sarcinile specifice.

- Asigurați-vă că elevii înțeleg echivalența dintre cantitatea de muncă din clasa tradițională și o clasă hibridă.

- Atrageți atenția elevilor/studentilor dvs. asupra nevoilor tehnice speciale sau a sarcinilor care pot necesita resurse suplimentare: nu vă așteptați ca elevii să finalizeze toate lucrările online acasă.

- Faceți toate sarcinile și alte cerințe ale cursului cât mai explicite, chiar de la început. În special, asigurați-vă că programul muncii la clasă și online este clar pentru studenți și menționați termenele în mod explicit și în repetat.

- Fii flexibil pentru a satisface nevoile elevilor. Recunoașteți că nu toți elevii pot avea resursele necesare pentru a finaliza toate lucrările online. Identificați și dezvoltați planuri, materiale și activități pentru a ajuta studenții cu tehnologie și problemele de gestionare a timpului provocări.

6. Prepare for anticipated problems

- Folosiți tehnologii mai simple pentru a reduce riscul și complicațiile.

- Descompuneți sarcinile mai ample.

- Oferiți sfaturi studenților despre gestionarea timpului.

- Fii foarte clar cu privire la așteptările tale cu privire la sarcini și proiecte și modul de notare.

- Asigurați suportul tehnic necesar pentru ca elevii să aibă succes.

⁵ <https://elearning.upt.ro/wp-content/uploads/2020/07/Ghid-OER-UNESCO-Romania.pdf>

- Identificați modalități de acordare a suportului live.

- Elaborați un plan pentru desfășurarea activităților cursului atunci când tehnologia/platforma de elearning eșuează. De exemplu, păstrați o copie de rezervă a fișierelor pe un computer de acasă pentru a trimite informații importante elevilor prin e-mail.

7. *The little things count!*

- Ocazional, lucrurile vor merge prost; planificați cu atenție și fiți flexibili în ceea ce privește efectuarea ajustărilor acolo unde este necesar.

- Solicitați feedback studenților/elevilor dvs. și luați-le în serios răspunsurile.

- Nu vă organiza cursul prea rigid. Există întotdeauna unele „alunecări” și trebuie să lăsați loc pentru orice ajustări pe care le considerați necesare.

- În timpul cursului, a rămâne în urmă sau a păstra evidența în mod neglijent poate fi fatal: rămâneți la curent și păstrați copii pentru tot. Alocați timp pentru a vă concentra asupra componentelor online, inclusiv citirea postărilor și sarcinilor elevilor.

- Folosiți instrumentele din sistemul de management al cursului pentru a vă organiza și a vă menține organizat.

9. Cum să eșuezi în educația hibrid...dar, mai bine, NU!

- *Sindromul „unui curs și jumătate”* – necorelarea conținutului și cerințelor la nevoile studenților și timpul necesar parcurgerii cursului, supraîncărcarea studenților
- *Universuri paralele* – situația în care integrarea celor două medii de învățare nu este realizată
- *Interacțiune limitată/redușă* – între studenți sau între studenți și instructori
- *Sub-utilizarea evaluării* – atunci când instructorul rămâne blocat în evaluarea realizată de două ori pe semestru, prin intermediul unei lucrări inițiale și a uneia finale. În sistemul hibrid, evaluările frecvente cu mize mici, verificările rapide ale învățării, discuțiile online, proiectele de colaborare și portofoliile electronice sumative pot înlocui vechiul model și le pot permite studenților/elevilor să-și demonstreze învățarea.

Surse:

<https://www.celt.iastate.edu/wp-content/uploads/2020/06/hybridteachingworkbook.pdf>

Huang, R., Liu, D., Tlili, A., Knyazeva, S., Chang, T. W., Zhang, X., Burgos, D., Jemni, M., Zhang, M., Zhuang, R., & Holotescu, C. (2020). Ghid pentru aplicarea Practicilor Educaționale Deschise în timpul pandemiei de coronavirus. Utilizarea Resurselor Educaționale Deschise în conformitate cu Recomandările UNESCO, traducere și adaptare:

Grosseck, G., Andone, D. & Holotescu, C., Beijing: Smart Learning Institute of Beijing Normal University

<https://elearning.upt.ro/wp-content/uploads/2020/07/Ghid-OER-UNESCO-Romania.pdf>

<https://www.codlearningtech.org/PDF/hybridteachingworkbook.pdf>

<http://inovatie.numeris.com.ro/E.Noveanu-Metacognitie.pdf>